

Globalisaatio

- vanhan tuho ja uuden nousu:
esimerkkinä Nokia ja Salo

STN – Rakkaudesta tieteeseen 14.2.2017

Musiikkitalo, Helsinki

Minna Ylikännö, prof.,ma.

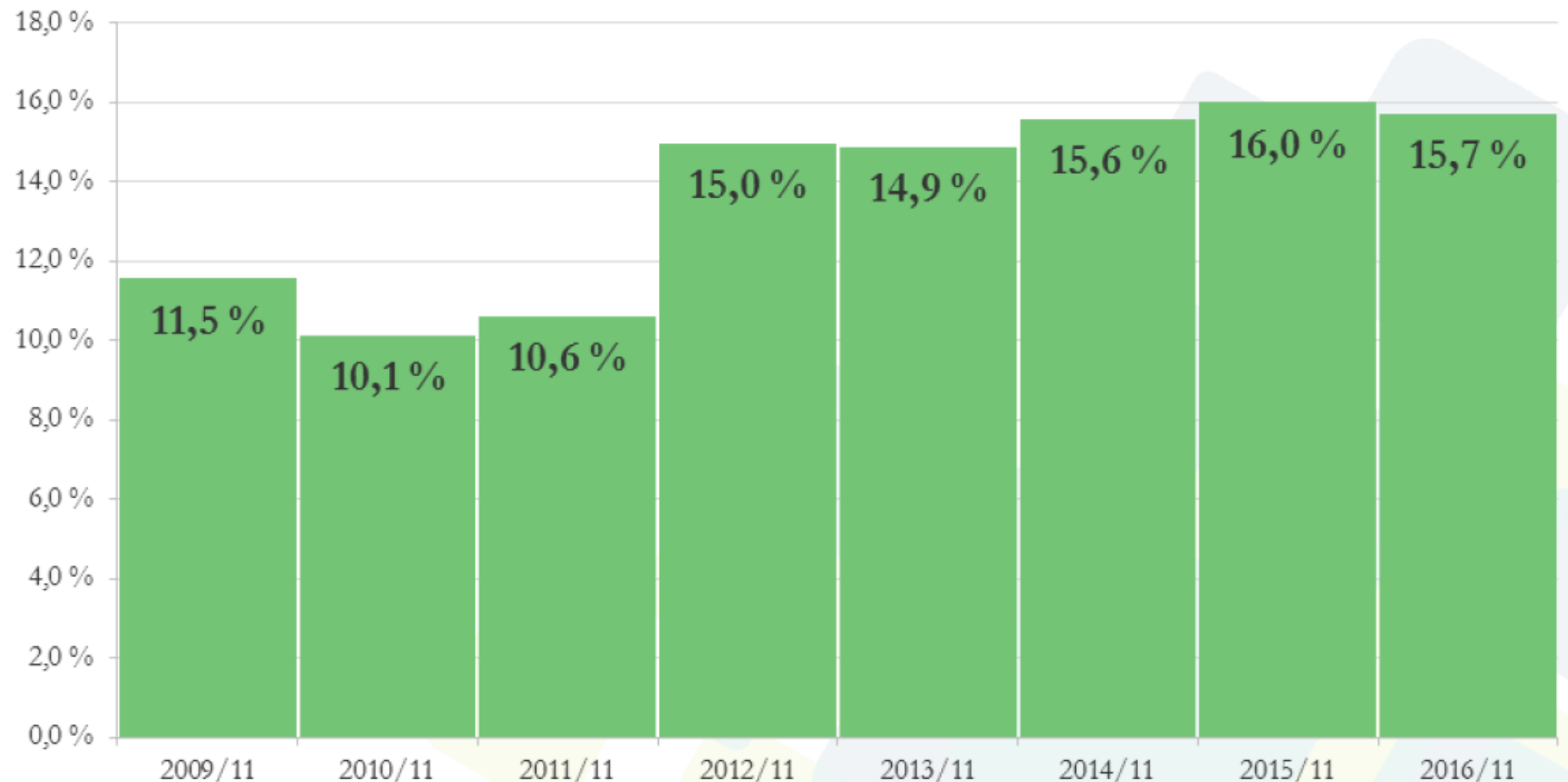
Sosiaalipolitiikka, TY

Johtava tutkija, Kelan tutkimus

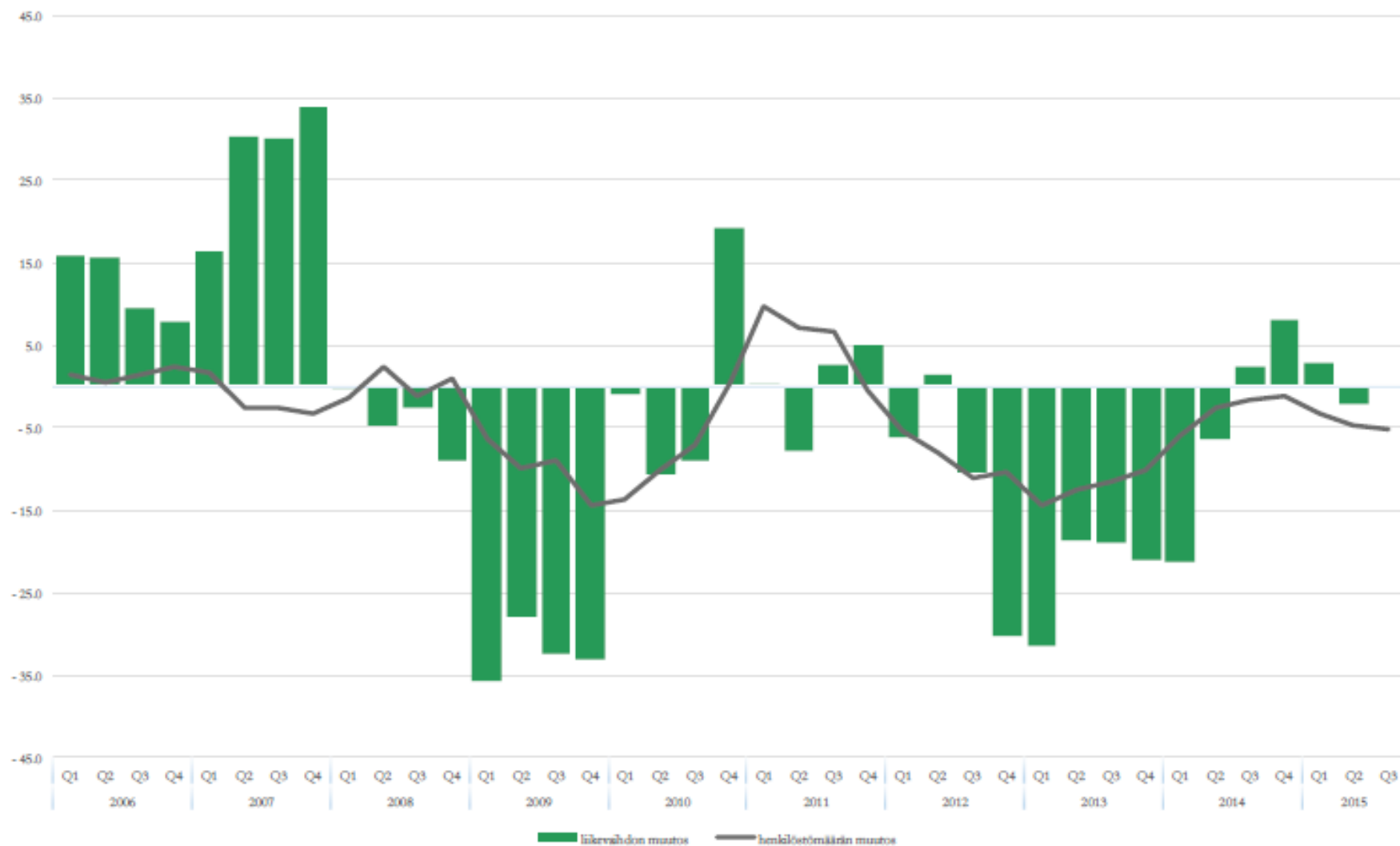
Salo – Suomen piilaaksosta äkillisen rakennemuutoksen alueeksi

- Salon taloudellinen menestys nojasi vuosikymmenien ajan elektroniikkateollisuuteen
- Nokia Oyj työllisti parhaimmillaan yli 6 000 työntekijää Salon kokoonpanotehtaalla erilaisissa tehtävissä
- Vuonna 2009 työttömyys alkoi hälyttävästi kasvaa – Nokia siirsi alihankintaansa pois Salosta
- Kesällä 2012 Nokia Oyj ilmoitti sulkevansa koko kokoonpanotehtaansa Salossa
- Vuodesta 2009 Salo on ollut äkillisen rakennemuutoksen alue – EGR-tukea on haettu alueella irtisanotuille kolmesti

TYÖTTÖMYYSASTE SALO



VUOSIMUUTOS LIKEVAIHTO JA HENKILÖSTÖMÄÄRÄ (kaikki toimialat yhteensä)



- Jälkiviisaat: vahva nojautuminen yhteen toimialaan on suuri riski - yhden toimijan tai toimialan tulisi uudistua ja erikoistua, jotta se pystyy kilpailemaan kasvavilla markkinoilla
- Yhteen toimialaan/toimijaan nojautuminen luo epäterveitä suhteita taloudellisen ja poliittisen eliitin välille
 - Voiko tapahtua alueelle potentiaalisesti sijoittuvien yritysten poiskäännyttämistä
- Yrityksen ei tarvitse luvata mitään – se elää markkinatalouden sääntöjen mukaan, toki lain puitteissa
- Julkinen toimintaympäristö luo yrityksille toimintaedellytykset – koulutus, infra, asuntorakentaminen, palvelut jne.
- Miten saada aikaan uuden nousu?
 - Mitä pidempään stagnaatio kestää, sitä suuremmat ovat hyvinvointitappiot
 - Rakenteet ovat olemassa: työvoima, aktiivinen työvoimapolitiikka, infra, toimitilat
 - Millaista aktiivisuutta tulisi tukea, jotta talous saadaan nousu-uralle?
 - Missä roolissa on osallisuus/sosiaalinen pääoma tai uuden talouden muodot? Mihin nykyiset (ajattelun) rakenteet taipuvat?

PERUSTETUT JA LAKANNEET YRITYKSET SALO

	2016 tammi-marraskuu	2015 tammi-marraskuu	2014 tammi-marraskuu	2013 tammi-marraskuu	2012 tammi-marraskuu	2011 tammi-marraskuu
perustetut	239	217	253	249	292	292
lakanneet	138	120	131	119	130	160
nettolisäys	101	97	122	130	162	132

	2016 tammi-marraskuu	2015 koko vuosi	2014 koko vuosi	2013 koko vuosi	2012 koko vuosi	2011 koko vuosi
perustetut	239	241	284	268	323	319
lakanneet	138	132	138	128	149	177
nettolisäys	101	109	146	140	170	142

yritysten perustaminen ja lakkaaminen (vuosi 2016 verrattuna edellisiin vuosiin)

	verrattuna 2015 tammi-marraskuu	verrattuna 2014 tammi-marraskuu	verrattuna 2013 tammi-marraskuu	verrattuna 2012 tammi-marraskuu	verrattuna 2011 tammi-marraskuu	verrattuna 2010 tammi-marraskuu
perustetut	10 %	-6 %	-4 %	-18 %	-18 %	-14 %
lakanneet	15 %	5 %	16 %	6 %	-14 %	20 %
nettolisäys	4 %	-17 %	-22 %	-38 %	-23 %	-38 %

Epävirallinen osallisuus

- Muuttuva Salo –hankkeessa vuonna 2015 tehdyn kyselyn mukaan osa työttömistä on hyvinkin sosiaalisesti aktiivisia vapaa-ajallaan. Toisaalta työttömien keskuudessa yksinäisyyden kokemukset ovat selvästi yleisempiä kuin työssäkäyvillä. Siinä missä 14 prosenttia työttömistä koki itsensä melko usein tai jatkuvasti yksinäiseksi, oli vastaava osuus työssäkäyvillä 7 prosenttia
- Salon alueen yhdistysten jäsenmäärät ovat osin kasvaneet - tähän lienee vaikuttanut se, että työttömäksi jääneet henkilöt ovat hakeneet elämäänsä täytettä työssäolon sijaan
- Toisaalta jäsenmäärät ovat joissain yhdistyksissä vähentyneet - toimintaa on vaikea järjestää kaikkialla Salossa siksi, että eri lähteistä saatavat toiminta-avustukset ovat vähentyneet ja lisäksi julkista liikennettä on supistettu. Lisäksi osa työttömistä jäsenistä on sittemmin työllistynyt tai muuttanut pois Salosta
- Sosiaalista osallisuutta tulisi tukea → edistää uudelleentyöllistymistä ja on siten investointi sekä inhimilliseen, sosiaaliseen että taloudelliseen pääomaan
- Uuden nousuun eivät siten riitä (epätäydellisesti) toimivat markkinat, vaan se vaatii julkisen vallan väliintuloa – mikä on optimaalinen tapa? Perustulo? Osallistumistulo? Jokin ihan muu, mikä?